

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalets medlemmar:

Olav Mandt (leiar), Torleiv Mostøl Sælid (nestleiar), Thoralf Hildebrandt (medlem), Grete Norunn Å. Bachmann (medlem), Åsmund Hoslemo (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Tid/stad: Onsdag 15. februar 2023 kl. **09.00**, kommunehuset, møterom
kommunestyresalen

ORIENTERING:

Kommunedirektør kjem frå starten av møte for å orientera om arbeidet med oppfølging av forvaltningsrevisjon «Psykososialt læringsmiljø i grunnskolen».

SAKSLISTE

- SAK 01/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 09.11.22
- SAK 02/23 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON «INTERNKONTROLL – AVVIK OG AVVIKSHÅNDTERING I BYKLE KOMMUNE»
- SAK 03/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR
- SAK 04/23 OMRÅDE REVISOR HAR VALGT FOR ETTERLEVELSESKONTROLL I 2022
- SAK 05/23 KONTROLLUTVALET'S ÅRSMELDING 2022
- SAK 06/23 REVISOR ORIENTERAR

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

EVENTUELT

Drøfting omkring handtering av henvendingar og/eller varslingar til kontrollutvalet.

Bykle, 8. februar 2023

Olav Mandt
Leiar

Inger Lise Austrud
Utvallssekretær

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf. 918 69 975 / ila@asekretariat.no
Kopi til: Ordførar, kommunedirektør, revisor, Bykle kommune, Setesdølen

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 01/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 01/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 09.11.22

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 09.11.22

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 09.11.22 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 09.11.22 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

BYKLE KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

MØTEBOK

Møte nr. 05/22

Dato: 09.11.2022 kl. 10.00 – ca.kl. 11.05

Stad: Kommunehuset, kommunestyresalen

<u>Til stades:</u> Olav Mandt, leiar Ole P. Bruun varamedlem Grete Norunn Å Bachmann, medlem Åsmund Hoslemo, medlem Thoralf Hildebrandt, medlem <u>Forfall:</u> Torleiv Mostøl Sælid, nestleiar	<u>Andre til stades (heile eller deler av møtet):</u> Agder Kommunerevisjon IKS v/ Tommy Pytten og Henriette Svendsen Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud Administrasjonen v/ Karina Sloth (kommunedirektør) og Kjetil Vik (skulefagleg rådgjevar) Ordførar Jan Dagfinn Dahlen
---	--

Det var ikkje merknader til innkalling og saksliste.

ORIENTERING:

- Ordførar er invitert frå starten av møte for å orientera om ordførar og kommunestyrets forventningar til samarbeid og samhandling med kontrollutvalet.
- Kommunedirektør er invitert for å orientera om arbeidet med oppfølging av forvaltningsrevisjon «Psykososialt læringsmiljø i grunnskolen».

SAKSLISTE

SAK 15/22 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 28.09.22
SAK 16/22 KONTROLLUTVALET'S ÅRSPLAN 2023
SAK 17/22 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON
SAK 18/22 REVISOR ORIENTERAR

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

EVENTUELT

REFERATSAK

REF 07/22 VEDTAK KOMMUNESTYRET REGLEMENT KONTROLLUTVALET

Underskrift

Olav Mandt
Leiar

Kopi av møteboka sendes: Ordfører, kommunedirektør, revisor, Bykle kommune, Setesdølen

ORIENTERING:

- Ordfører orienterte utvalet om ordfører og kommunestyrets forventningar til samarbeid og samhandling med kontrollutvalet.
- Administrasjonen orienterte utvalet om arbeidet med oppfølging av forvaltningsrevisjon «Psykososialt læringsmiljø i grunnskolen».

SAK 15/22 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 28.09.22

Vedtak:

1. *Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 28.09.22 vert godkjent.*
2. *Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 28.09.22

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 28.09.22 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 28.09.22 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

SAK 16/22 KONTROLLUTVALETS ÅRSPLAN 2023

Vedtak:

Framlegg til kontrollutvalets årsplan for 2023 vert vedteke.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Framlegg til årsplan for 2023

Bakgrunn for saka:

Det er etablert ein praksis med å utarbeide ein årsplan for kontrollutvalet.

Sekretariatet har utarbeidd eit forslag til årsplan som vert lagt fram for godkjenning i utvalet.

Årsplanen er ikkje å forstå som ein fullstendig presentasjon av alle dei oppgåver/saker som kontrollutvalet vil handsame i løpet av året, men legger vekt på dei oppgåver som utvalet etter lov og forskrift er pålagt å handsame.

I tillegg til dei ordinære sakene vil det i løpet av året også dukke opp førespurnader og problemstillinger som vert gjenstand for drøfting i utvalet.

I 2023 er det kommune- og fylkestingsval. Difor kan det koma endringar i oppsett plan i samband med handsaming av budsjett mm.

Kontrollutvalet oppfordrast til å komme med innspel til planen og bes vurdere moglege orienteringar.

Framlegg til vedtak:

Framlegg til kontrollutvalets årsplan for 2023 vert vedteke.

SAK 17/22 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON

Vedtak:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge fram prosjektplan i neste møte.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Vedteke plan for forvaltningsrevisjon 2019 – 2023
Oversiktsark risiko- og vesentlighetsvurdering Bykle

Bakgrunn for saka:

I plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2023, vedteke av kommunestyret i møte 03.12.20, er desse forvaltningsrevisjonsprosjekta prioritert:

Prioritet	Tema/sector/selskap	Aktuelt for forvaltningsrevisjon
1.	Oppvekst	Barnevern – tilsyn og oppfølging
2.	Oppvekst	Barnevern – saksbehandling og internkontroll
3.	Oppvekst	Grunnskole – psykososialt læringsmiljø/trivsel i skolen
4.	Tillitsskapende forvaltning	Internkontroll – avvik og avvikshåndtering
5.	Kommunedirektørens stab	Personalforvaltning- arbeidsmiljø, sykefravær (og annet fråværa)
6.	Kommunedirektørens stab	Personalforvaltning – arbeidskraft og kompetanse i uttalte sektorer

Kommunestyret har i sitt vedtak av planen gjeve kontrollutvalet fullmakt til å gjere endringar i prioriteringa av aktuelle prosjekter, og til å sette i gang andre prosjekt utanom planen, dersom utvalet ser behov for det. Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Psykososialt læringsmiljø i grunnskulen» er allereie gjennomført.

Saksopplysningar:

Kontrollutvalet står fritt til å prioritere kva for eit prosjekt dei vil setje i gong. Ein vil foreslå at kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å starte arbeidet med eit nytt prosjekt. Utvalet må drøfte kva for eit prosjekt dei vil velje.

Vurderingar:

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen drives på ein måte som ivaretek innbyggjarane sine behov og rettigheitar best mogleg. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon undersøker kontrollutvalet om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål og om ressursane forvaltast på ein effektiv måte. Fokus på å bidra til forbetring er eit viktig aspekt med gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Etter prioritering og bestilling av konkret prosjekt, vil det for forvaltningsrevisjonsprosjekt bli utarbeida ein prosjektplan som mellom anna omhandlar kva for nokre problemstillingar prosjektet tek sikte på å besvare. Utarbeiding av problemstillingar skjer i samarbeid mellom kontrollutvalet og kommunerevisjonen. Prosjektplanen skal godkjennast av kontrollutvalet før prosjektet kan påbegynnes.

Kontrollutvalet kan allereie nå gi signaler til revisjonen om kva som kan være aktuelle problemstillingar og kva ein ynskjer undersøkt i prosjektet. Problemstillingar (kva for nokre spørsmål som ønskes besvart), ressursbruk og framdriftsplan er sentrale element som må drøftast. Kontrollutvalet må ta stilling til kontrollens omfang basert på tilgjengelege ressursar.

Dersom utvalet vel å tinge prosjekt «Saksbehandling og internkontroll i barnevernstjenesten» eller «Tilsyn og oppfølging i barnevernstjenesten» er det viktig å ta omsyn til at ein ikkje gjentek det Statsforvaltaren allereie har levert i sitt tilsyn med barnevernsamarbeidet i Setesdal.

Kontrollutvalet i Valle kommune bestilte i sitt forrige møte forvaltningsrevisjonsprosjektet «Ledelse og kvalitetsforbedring i legetjenesten i Bykle og Valle».

Ein viktig føresetnad for å kunne gjennomføra prosjektet er at Bykle kontrollutval bestiller tilsvarende prosjekt. Helsetenesta er organisert som eit vertskommunesamarbeid der Bykle kommune er vertskommune og Valle kommune er samarbeidskommune. Det er kontrollutvalet i vertskommunen som fører kontroll med verksemda på vegne av alle deltakarar i samarbeid jf. kommunelova §20-9.

Kontrollutvalet må i møte drøfte kva for eit prosjekt dei vil setje i gong. Revisor vil vere til stades i møte og kan svare på eventuelle spørsmål.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «_____» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge frem prosjektplan i neste møte.

SAK 18/22 REVISOR ORIENTERAR

Handsaming i møte:

Revisor er i gang med den årlege fasen med løpande revisjon i forkant av årsoppgjeret.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet: Neste møte i kontrollutvalet er 15.02.23

Sekretariatet sender ut e post med påmelding til NKRF kontrollutvalskonferanse 1.-2 februar 2023.

EVENTUELT

REFERATSAK

REF 07/22 VEDTAK KOMMUNESTYRET REGLEMENT KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet tek referatsaka til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 02/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 02/23 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON «INTERNKONTROLL – AVVIK OG AVVIKSHÅNDTERING I BYKLE KOMMUNE»

Vedlegg:

Framlegg til prosjektplan frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 06.02.23

Bakgrunn:

Kontrollutvalet bestilte i sitt møte 09.11.2022 gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt med tema «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering». Agder Kommunerevisjon IKS har utarbeida framlegg til prosjektplan som kontrollutvalet må ta stilling til.

Første ledd i prosjektet er utarbeiding av ein prosjektplan som nærare beskriv bakgrunn for prosjektet, problemstillingar, revisjonskriterier og metode.

Revisor foreslår følgande problemstillingar i den framlagde prosjektplanen:

1. I hvilken grad bidrar Bykle kommunes internkontrollsystem til å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Har Bykle kommune utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer for å kunne avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Er avvikssystemet dokumentert i den form og det omfang som er nødvendig?
 - I hvilken grad evaluerer, og ved behov forbedrer Bykle kommune skriftlige prosedyrer og andre tiltak for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Avdekkes og følges avvik og risiko for avvik opp i Bykle kommune?
 - Er de ansatte i Bykle kommune kjent med rutinene for å melde inn avvik?
2. Rapporterer kommunedirektøren i Bykle kommune til kommunestyret om internkontroll minst en gang i året?

Det viktigaste er å vurdere om problemstillingane samsvarer med kontrollutvalets ønsker når det gjeld kva ein vil å få svar på gjennom dette prosjektet.

Vurderingar:

Revisjonen tek sikte på å framlegga rapport frå prosjektet til kontrollutvalet hausten 2023.

For nærmare detaljer og avgrensingar vises det til framlegg til prosjektplan og til forvaltningsrevisors presentasjon av prosjektplanen i møtet.

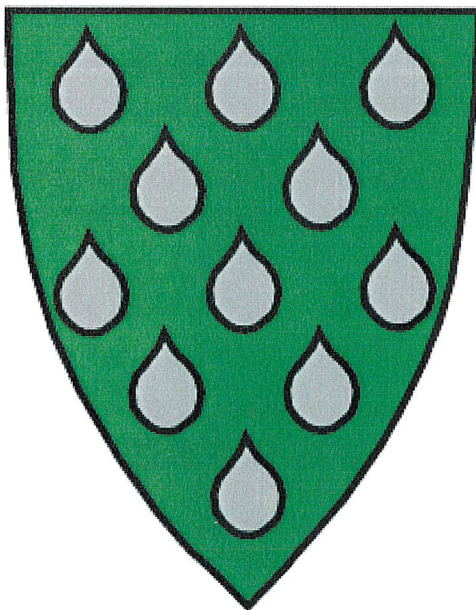
I samråd med forvaltningsrevisor vil det være mogleg å foreta eventuelle justeringar i prosjektplanen dersom utvalet skulle ønske det.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering i Bykle kommune» basert på dei problemstillingane som kjem fram av prosjektplanen og innanfor kontrollutvalets budsjettramme.

Forvaltningsrevisjon

Internkontroll - Avvik og avvikshåndtering i Bykle kommune

Prosjektplan til kontrollutvalget i Bykle kommune

Februar 2023

Innhold

INNOLD.....	2
1 INNLEDNING.....	2
1.1 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK.....	2
1.2 BAKGRUNN	2
1.3 PROBLEMSTILLINGER	3
1.4 METODE OG GJENNOMFØRING	4
2 REVISJONSKRITERIER.....	4
2.1 KOMMUNELOVENS § 25-1 INTERNKONTROLL I KOMMUNEN.....	4
2.2 VEILEDER: INTERNKONTROLL I KOMMUNESEKTOREN - KRAVENE I KOMMUNELOVEN (KMD)	5
2.2.1 <i>Kommuneloven § 25-1 første ledd: Formål og ansvar.....</i>	5
2.2.2 <i>Kommuneloven § 25-1 andre ledd: Krav til systematisk og tilpasset internkontroll</i>	6
2.2.3 <i>Kommuneloven § 25-1 tredje ledd: Konkrete krav til kommunenes internkontroll.....</i>	6
2.2.4 <i>Kommuneloven § 25-2: Rapportering.....</i>	8
2.3 HVA ER GOD INTERNKONTROLL? KS OM INTERNKONTROLL I KOMMUNENE.....	8
2.4 OPPSUMMERT OM REVISJONSKRITERIENE.....	9

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets vedtak

I Bykle kontrollutvalgs møte 9. november 2022 ble det i Sak 17/22 Bestilling av forvaltningsrevisjon gjort følgende vedtak:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge fram prosjektplan i neste møte.

1.2 Bakgrunn

Internkontroll er et grunnleggende prinsipp for forsvarlig styring og tillitsskapende forvaltning i kommunene. Internkontrollarbeidet er en del av kommunens samlede styring og ledelse, og målet med internkontroll er å bidra til å levere gode tjenester som er innenfor krav fastsatt i lover og forskrifter. Det er viktig for kommunene å ha orden i eget hus for å opprettholde tilliten og legitimiteten til kommunesektoren og lokaldemokratiet.

Den nye kommunelovens kapittel 25 om internkontroll trådte i kraft 1. januar 2021. Ifølge den nye kommuneloven skal internkontrollen være systematisk og tilpasset den enkelte kommune, og kommunene må blant annet ha et system for avvikshåndtering.

I revisjonens *Risiko- og vesentlighetsvurdering - Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll*¹ for Bykle kommune i valgperioden 2019-2023, viser vi til flere mulige risikofaktorer i forbindelse med internkontroll: avvik og avvikshåndtering i kommunen, eksempelvis

¹ Se <https://agderkomrev.no/wp-content/uploads/2020/11/Risiko-og-vesentlighetsvurdering-Bykle-kommune.pdf>.

- Mangelfull implementering av systemer
- Manglende kompetanse om internkontroll
- Lover og regler er ikke tilstrekkelig kjent for alle ansatte i organisasjonen
- Avviksrapportering / avvikshåndtering uteblir (behandles ikke i tide)
- Ikke kultur for å rapportere avvik (dårlig kontrollmiljø)
- Avvik blir ikke rapportert til politisk nivå

I risiko- og vesentlighetsvurderingen vurderer revisjonen det som sannsynlig at overnevnte risikofaktorer kan inntreffe i Bykle kommune. Samtidig understrekes det at kommunen har etablert risikoreducerende tiltak.

I innledningen til Bykle kommunes *Økonomiplan 2022-2025* pekes det på at kommunen ser behov for mer tid til å jobbe med utvikling av interne rutiner blant annet i forhold til internkontroll og risiko- og sårbarhet. I Bykle kommunes *Årsmelding 2021* kan man også lese følgende:

[...] Så kan det skje feil. Det er faktisk ikkje til å unngå. Det Bykle kommune fokuserer på, er evna til å lære av dei feil som måtte oppstå. Å gjere feil er menneskeleg – å unngå å gjere feila om att er målet. Open dialog, trygge rammer og tillit mellom aktørane er avgjerande for at ein skal kome vidare (s. 2).

Det er viktig å sikre god internkontroll på alle felt i kommunen, og det vert arbeid aktivt for å sikre dette. [...] Bykle kommune har Compilo som er eit kvalitetssikringssystem, i alle einingar (s. 8).

1.3 Problemstillinger

Med utgangspunkt i bestillingen til kontrollutvalget i Bykle kommune, vil det overordnede formålet med denne forvaltningsrevisjonen være å undersøke i hvilken grad Bykle kommunes internkontrollsystem bidrar til å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.

Revisjonen legger opp til at det overordnede formålet operasjonaliseres i to hovedproblemstillinger, hvor den første hovedproblemstillingen besvares ut ifra fem underproblemstillinger:

1. I hvilken grad bidrar Bykle kommunes internkontrollsystem til å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - a. Har Bykle kommune utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer for å kunne avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - b. Er avvikssystemet dokumentert i den form og det omfang som er nødvendig?
 - c. I hvilken grad evaluerer, og ved behov forbedrer, Bykle kommune skriftlige prosedyrer og andre tiltak for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - d. Avdekkes og følges avvik og risiko for avvik opp i Bykle kommune?
 - e. Er de ansatte i Bykle kommune kjent med rutinene for å melde inn avvik?

2. Rapporterer kommunedirektøren i Bykle kommune til kommunestyret om internkontroll minst én gang i året?

1.4 Metode og gjennomføring

Forvaltningsrevisjonsprosjektet om avvik og avvikshåndtering i Bykle kommune gjennomføres i samsvar med *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon*.

Datainnsamlingen vil blant annet bestå av en gjennomgang av sentrale kommunale dokumenter samt dokumentasjon av kommunens system for og arbeid med avvikshåndtering. Det vil også gjennomføres intervjuer med administrasjonen i Bykle kommune. Innsamlede data vurderes i lys av revisjonskriteriene, jf. kapittel 2 under.

Avhengig av kontrollutvalgets vedtak må det påregnes at det vil medgå +/- 400 timer. Revisjonen legger opp til å legge frem endelig rapport for kontrollutvalget høsten 2023.

2 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de normene og standardene som er relevante på området for den aktuelle forvaltningsrevisjonen. Kilder til revisjonskriterier kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak og mål og føringer, administrative retningslinjer og mål og føringer, statlige føringer og veiledere, andre myndigheters praksis, anerkjent teori og reelle hensyn (vurderinger av hva som er rimelig, formålstjenlig, effektivt eller lignende).

I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet vil kommunelovens kapittel 25 om internkontroll være det sentrale revisjonskriteriet.

2.1 Kommunelovens § 25-1 Internkontroll i kommunen

Den nye kommunelovens kapittel 25 om internkontroll trådte i kraft 1. januar 2021. Reglene, som utgjør minstekrav til kommunenes internkontroll, har erstattet både den gamle kommunelovens korte krav i § 23-2 om «betryggende kontroll» og ulike regler om internkontroll med kommuneplikter² for en rekke sektorer:

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

² Merk at kommuneloven § 25-1 ikke erstatter sektorbestemmelser om internkontroll med *aktørplikter* (plikter som påhviler enhver som tilbyr en tjeneste eller utfører en aktivitet). Internkontrollbestemmelser med slike aktørplikter, som ofte er mer detaljerte enn internkontrollbestemmelser med *kommuneplikter*, kommer i tillegg, jf. KMDs veileder *Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven*, s. 6.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I veilederen for internkontroll i kommunesektoren understrekes det at kommunelovens regler om internkontroll skal tolkes likt, uavhengig av hvilken sektor de anvendes på³.

§ 25-2 i den nye kommuneloven presiserer videre følgende når det gjelder rapportering:

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn
Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.⁴

2.2 Veileder: Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven (KMD)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har i kjølvannet av at den nye kommunelovens kapittel 25 om internkontroll trådte i kraft, publisert veilederen *Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven*⁵. Veilederen tar for seg de rettslige rammene for internkontroll med kommuneplikter. Målgruppen for veilederen er kommuner og fylkeskommuner, statsforvaltere og andre tilsynsorganer, og andre aktører som er opptatt av internkontroll i kommunesektoren (s. 4). Veilederen vil i så måte være et viktig verktøy i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet.

2.2.1 Kommuneloven § 25-1 første ledd: Formål og ansvar

Det understrekes i veilederen at kommuneloven § 25-1 første ledd innebærer at kommunene har plikt til å ha internkontroll og at kommunedirektøren har et lederansvar for internkontroll. Formålet med å ha internkontroll er å sikre at lover og forskrifter følges. Det legges til at kommunedirektøren har ansvaret for en *helhetlig* internkontroll som både skal forebygge at avvik oppstår og som skal sikre at eventuelle avvik blir oppdaget og korrigert. Samtidig er det slik at kommunedirektøren både kan og normalt vil delegere ansvaret for *utførelsen* av det konkrete internkontrollarbeidet nedover i administrasjonen (s. 9-11).

³ Se KMDs veileder *Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven*, s. 6.

⁴ Merk her at kommunestyret kan bestemme på hvilken måte og hvor omfattende slik rapportering skal være. Dette kan være egne særskilte rapporter eller det kan inngå i årsberetningen, jf. KMDs veileder *Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven*, s. 27.

⁵ Se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/>. Det understrekes i veilederens innledning at «I tillegg til lovteksten bygger veilederen på kommunelovens forarbeider, jf. Prop. 46 L (2017–2018) *Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)* og NOU 2016: 4 *Ny kommunelov*, og lovproposisjonen om særlovgiennomgang for å følge opp ny internkontrollbestemmelse i kommuneloven, jf. Prop. 81 L (2019–2020) *Endringer av internkontrollregler i sektorlovgivningen (tilpasning til ny kommunelov)*».

Det fremgår videre av veilederen at kravet om internkontroll gjelder for alle lovpålagte plikter kommunen har. Kravet gjelder for både *kommuneplikter* (plikter som påhviler kommunene i egenskap av at de er kommuner) og *aktørplikter* (plikter som stiller krav til enhver som driver en aktivitet eller tilbyr en aktivitet). I særlovgivningen finnes det internkontrollbestemmelser med aktørplikter som er mer detaljerte enn kommunelovens internkontrollbestemmelse, eksempelvis *Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*. Disse bestemmelsene vil ifølge veilederen gjelde i tillegg, og etter alminnelige rettsprinsipper gå foran kommunelovens internkontrollbestemmelse (s. 11).

2.2.2 Kommuneloven § 25-1 andre ledd: Krav til systematisk og tilpasset internkontroll

Ifølge veilederen innebærer kommuneloven § 25-1 andre ledd at kommunedirektøren skal jobbe *systematisk* med internkontrollen. Det er ifølge veilederen ikke tilstrekkelig med en tilfeldig og hendelsesbasert internkontroll. Det må gjøres et planmessig og metodisk arbeid, og internkontrollen må være av et slikt omfang og innhold at den kan kalles systematisk. Det pekes imidlertid samtidig på at bestemmelsen ikke stiller krav om en bestemt type systematikk, at det benyttes noe spesielt system eller at det brukes et IKT-basert styrings- eller avvikssystem (s. 12-13).

Internkontrollen skal videre *tilpasses* virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. En vurdering av disse forholdene danner grunnlaget for den nærmere vurderingen av innretningen, omfanget og prioriteringen i internkontrollarbeidet (s. 13).

Risikovurderinger er sentralt etter bestemmelsens andre ledd, og kommunen må gjøre en konkret analyse og vurdering av sannsynligheten for at lover og forskrifter ikke følges, og hvilke konsekvenser dette i så fall kan få. Vurderingene må ifølge veilederen gjøres både samlet for kommunen som helhet og innenfor de enkelte delene av kommunens virksomhet. Det understrekes i veilederen at det er viktig med internkontroll der hvor det er høy risiko⁶ for at det skal skje noe feil, og der hvor konsekvensene av feil er store (s. 13).

2.2.3 Kommuneloven § 25-1 tredje ledd: Konkrete krav til kommunenes internkontroll

Internkontrollbestemmelsens tredje ledd inneholder en oppstilling av konkrete krav til kommunenes internkontroll som ifølge veilederen må ses i sammenheng med bestemmelsens første og andre ledd.

a) Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering:

I veilederen understrekes det at dette punktet er viktig for å klargjøre ansvars- og rapporteringslinjer innad i kommunen. Dette gjelder både ansvars- og rapporteringslinjer på overordnet nivå for hele kommuner, og ansvars- og rapporteringslinjer innenfor de ulike tjenesteområdene eller virksomhetene (s. 15).

⁶ Merk at *internkontroll* kan overlappes med *virksomhetsstyring* (forstått som mål- og resultatstyring). Samtidig er det slik at internkontroll i større grad enn mål- og resultatstyringen er risikobasert, idet mål- og resultatstyringen i utgangspunktet har oppmerksomheten rettet mot det å realisere mål.

Beskrivelsen må dekke både hovedoppgaver, mål og organisering. Det vises i veilederen til at det ifølge forarbeidene ligger i kravet om å beskrive organisering at det også skal beskrives hvordan ansvar, oppgaver og myndighet er fordelt innad i kommunen, både sentralt og innenfor de ulike tjenesteområdene og virksomhetene. Dette kan for eksempel gjøres som en oversikt over lederstrukturer, rapporterings- og styringslinjer, delegeringer, funksjonsbeskrivelser osv. Det kan også henvises til delegeringsreglement og andre relevante dokumenter (s. 15).

Det konkluderes i veilederen med at det er opp til den enkelte kommunen hvordan en slik beskrivelse etter bokstav a) skal gjøres og hvor detaljert den skal være så lenge man holder seg innenfor rammene av kravene.

b) Ha nødvendige rutiner og prosedyrer:

Rutiner og prosedyrer er ifølge veilederen viktig for å sikre regeletterlevelse i kommunen, men hva som er nødvendig må ses i sammenheng med de andre kravene i bestemmelsen, og vil ifølge veilederen måtte bero på en konkret vurdering. Sentralt vil blant annet være vurderingen av risiko for avvik (s. 15).

Det pekes i veilederen på at disse rutinene og prosedyrene i praksis kan være både muntlige og skriftlige, men at de fleste litt større og viktige rutinene gjerne vil fastsettes skriftlig. Det er ikke et lovkrav om at enhver rutine og prosedyre skal være skriftlige, men ut fra en helhetlig tolkning av internkontrollkravet i loven vil skriftlighet ifølge veilederen ofte være nødvendig, jf. punkt d) om dokumentasjon (s. 16).

I forarbeidene står det også at av et krav om å ha rutiner, følger det indirekte at disse både må gjelde for virksomheten, gjøres kjent og være tilgjengelige. Det holder altså ikke å bare lage et sett med rutiner som deretter blir glemt. Rutinene skal gjelde for virksomheten i praksis. De må også gjøres kjent for de som trenger å vite om dem. Hvem det er, må ifølge veilederen avgjøres konkret, blant annet ut fra hva slags rutiner og virksomhet det er snakk om (s. 16).

c) Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik:

Et sentralt element i arbeidet med internkontroll er ifølge veilederen å avdekke og følge opp avvik. Internkontrollen skal altså både avdekke avvik og følge opp konkrete avvik som allerede har skjedd. Det er også viktig å avdekke og å følge opp risiko for avvik (s. 16).

Å få avdekket konkrete avvik eller feil er ifølge veilederen helt sentralt for å kunne gjøre korrigeringer eller forbedringer både i den konkrete situasjonen og for fremtiden. Det følger av lovkravet at konkrete avvik som er avdekket skal følges opp eller korrigeres på egnet måte. En slik oppfølging av avdekkete avvik, vil få direkte betydning for den enkelte brukeren eller andre mottakere av tjenester som er blitt berørt av avviket (s. 16).

Internkontrollen skal videre både avdekke og følge opp *risiko for at avvik skal skje*. Dette er sentralt forebyggende arbeid. Det innebærer blant annet ifølge veilederen at kommunedirektøren må skaffe oversikt over (saks)områder i kommunen hvor det er fare for manglende etterlevelse av lover og forskrifter, og sette inn relevante forebyggende og risikoreduserende tiltak for å hindre og forebygge brudd på lover og forskrift-

er. Dette må gjøres ut fra både kortsiktig og langsiktig perspektiv. Det langsiktige perspektivet er ifølge veilederen viktig for at virksomheten kan lære og korrigere fremtidige aktiviteter (s. 16-17).

Læringsperspektivet er ifølge veilederen en sentral del av internkontrollen, og internkontrollen bør ses på som en løpende og lærende prosess i virksomheten (s. 17).

På hvilken måte og hva konkret som skal gjøres i arbeidet med å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, må ifølge veilederen kommunedirektøren vurdere og beslutte. I samsvar med bestemmelsens øvrige krav til internkontrollen må imidlertid arbeidet med avvik være systematisk og tilpasset virksomheten, risikovurderinger osv. Tiltak som iverksettes må være egnet til å nå målet om regeletterlevelse (s. 17).

d) Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig:

Å dokumentere internkontrollen er et viktig virkemiddel for at internkontrollen skal fungere som forutsatt. Samtidig understrekes det i veilederen at det ikke er noe mål med en masse dokumentasjon som ikke har noen funksjon eller som skaper unødvendig arbeid, uten at det har en ønsket effekt (s. 17).

Lovens krav (§ 25-1 bokstav d) er derfor å *dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*. Dette dokumentasjonskravet gjelder ifølge veilederen for de ulike delene av internkontrollen som systemer, rutiner, instruksjoner og liknende, og for gjennomføring av konkrete kontroller og aktiviteter. Ved vurderingen av hvilken form eller omfang det er *nødvendig* med dokumentasjon, vil virksomhetens risikoforhold, størrelse, egenart og aktiviteter være sentralt. Det legges i veilederen vekt på at kommunene, innenfor rammene lovbestemmelsen setter, skal kunne gjøre egne vurderinger og ha et visst handlingsrom for hvordan og hvor mye av internkontrollen som skal dokumenteres (s. 17).

e) Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll:

Evaluering og forbedring skal bidra til langsiktig læring og utvikling i kommunens arbeid. Det er ifølge veilederen ikke satt noe lovkrav om tidsintervallene for hvor ofte slik evaluering og eventuell forbedring skal gjøres. Det vises til at forbedringer skal gjøres dersom det er behov. For å kunne gjøre forbedringer når det er behov, må det naturlig nok gjøres en evaluering av behovet med jevne mellomrom. Kommunene vil her ifølge veilederen ha et handlingsrom (s. 18).

2.2.4 Kommuneloven § 25-2: Rapportering

Ifølge veilederen kan kommunestyret bestemme denne rapporteringens form og innhold, det vil si på hvilken måte og hvor omfattende slik rapportering skal være. Dette kan være egne særskilte rapporter eller rapporteringen kan inngå i årsberetningen (s. 27).

2.3 Hva er god internkontroll? KS om internkontroll i kommunene

Det må understrekes at kommunelovens kapittel 25 om internkontroll og KMDs tilhørende veileder fokuserer på *minstekravene* for kommunenes internkontroll. Internkon-

trollarbeid i praksis vil imidlertid ofte inneholde flere elementer enn de minstekravene som følger av loven.

Når det gjelder spørsmålet om hva som er *god* internkontroll, så har KS utviklet nettportalen <https://www.ks.no/internkontroll>, hvor kommunenes praktiske utfordringer diskuteres. Dokumentet *Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll. En praktisk veileder*⁷ (revidert versjon, ferdigstilt i april 2020) er i så måte særlig sentralt. KS-veilederen har en praktisk tilnærming, og gir råd om konkrete fremgangsmåter for kommuner og fylkeskommuner som ønsker å forbedre sin internkontroll. Veilederen er utarbeidet med særlig tanke på kommunedirektører som målgruppe, men er også relevant for ledere på ulike nivåer og for medarbeidere som arbeider med helhetlig styring og kvalitetsarbeid.

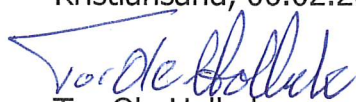
KS-veilederen tar ikke sikte på å avklare det nærmere innholdet i lovens minstekrav. I denne forvaltningsrevisjonen fokuserer revisjonen imidlertid i utgangspunktet først og fremst på om kommunen har oppfylt *lovens minstekrav* innenfor avvik og avvikshåndtering, som følger av kommuneloven § 25-1.

2.4 Oppsummert om revisjonskriteriene

Oppsummert så vil revisjonen i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet undersøke i hvilken grad Bykle kommunes internkontrollsystem bidrar til å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, jf. kommuneloven § 25-1.

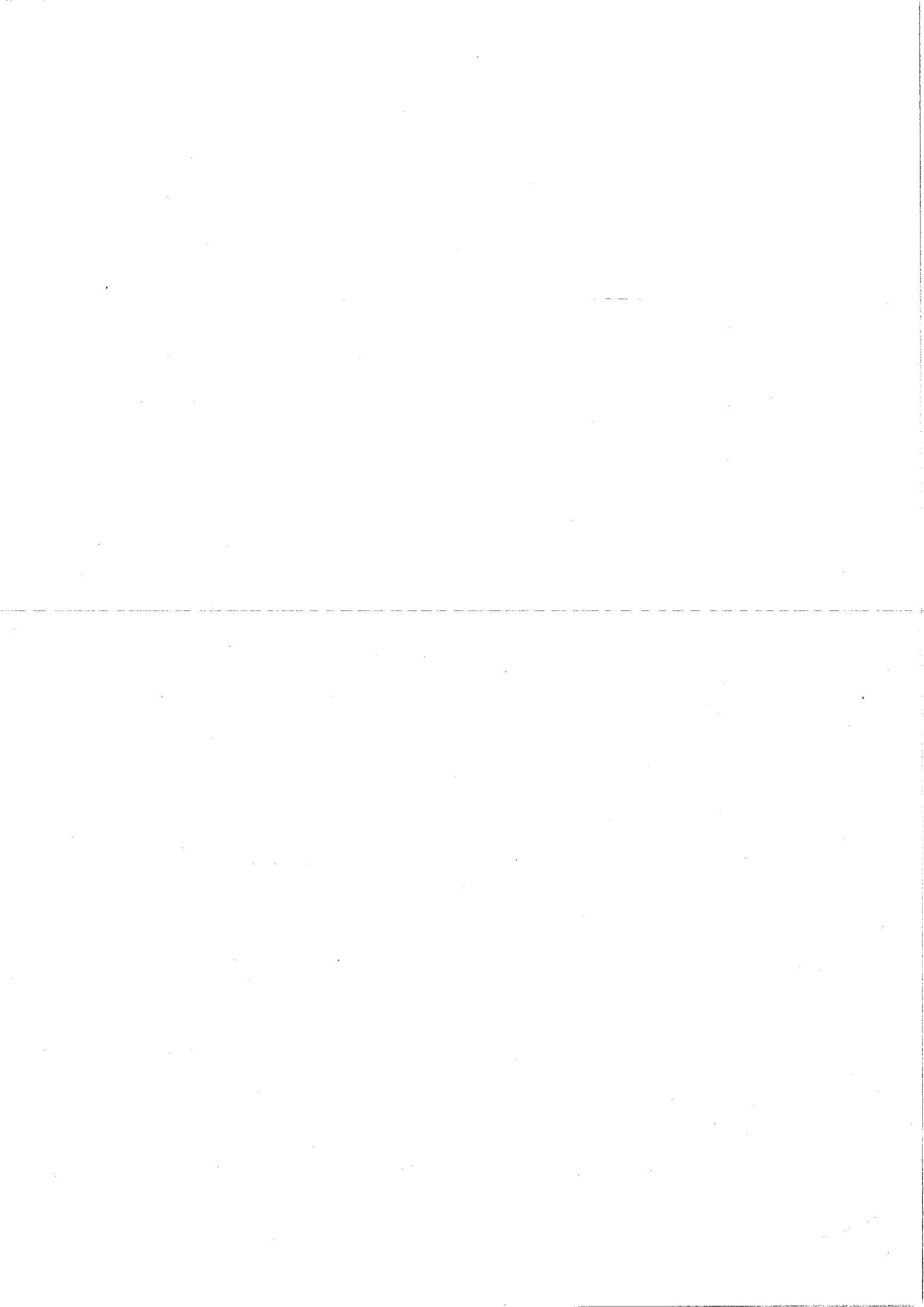
Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) veileder *Internkontroll i kommunesektoren - Kravene i kommuneloven* er en sentral rettskilde for forståelsen av hva kravene i kommunelovens § 25-1 og 25-2 innebærer i praksis, jf. avsnitt 2.2 over.

Kristiansand, 06.02.2023

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Henriette Svendsen
Prosjektleder/Jurist

⁷ Se <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/lokaldemokrati/internkontroll/Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf>.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 03/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 03/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR

Vedlegg:

Uavhengighetserklæringar frå dei oppdragsansvarlege revisorane Tor Ole Holbek og Tommy Pytten.

Bakgrunn for saka:

Oppdragsansvarleg revisor skal i medhald av forskrift om kontrollutval og revisjon §19 kvart år gje ei skriftleg eigenvurdering om sin uavhengighet til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet må vurdere om revisors eigenvurdering tilseier at revisor tilfredsstillar dei krav til uavhengighet som går fram i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon.

Framlegg til vedtak:

Basert på revisors eigenvurdering av sin uavhengighet meiner kontrollutvalet at ein kan konkludere med at revisor tilfredsstillar kommunelova og revisjonsforskriftas krav til uavhengighet.

Kontrollutvalget
Bykle kommune

Kristiansand, 27.01.23

Vurdering av uavhengighet – Bykle kommune

Innledning

Det følger av kommuneloven § 24-4 at revisor skal være uavhengig og ha godandel.

Departementet har i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16 satt krav til revisors uavhengighet. Departementet har i videre i forskriftens §§ 17 og 18 satt grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten og grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha.

I følge forskriftens § 19 skal den som utfører revisjon skal løpende vurdere sin uavhengighet og oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Kommunelovens krav til uavhengighet

§ 24-4. Revisors uavhengighet og vandel.

Revisor skal være uavhengig og ha godandel.

Departementet kan gi forskrift om krav til revisors uavhengighet og vandel.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisjonen mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende og deres ektefeller eller samboere
- c) revisorens søsken og deres ektefelle eller samboer
- d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap.
- d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren.
- e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven § 218.

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

Revisors egen vurdering av punktene ovenfor

§ 18 pkt. a og b: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. c: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Pkt. d: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit.</i>
Pkt. e: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors uavhengighet og objektivitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tjenester utføres av Agder kommunerevisjon IKS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i>
Pkt. f: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt. g: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Agder Kommunerevisjon IKS opptrer som fullmektig for kommunen.</i>
§ 16: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet</i>
§ 17 Revisor tilknytning/ nærstående	<i>Undertegnede har ikke slik tilknytning eller nærstående som har tilknytning til kommunen, dens ansatte eller tillitsmenn som har betydning for min uavhengighet og objektivitet</i>

Krav til vandel

Jeg bekrefter at jeg har god vandel.

Agder Kommunerevisjon IKS

Tor Ole Holbek

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Kontrollutvalget
Bykle kommune

Vurdering av uavhengighet – Bykle kommune

Innledning

Det følger av kommuneloven § 24-4 at revisor skal være uavhengig og ha godandel.

Departementet har i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16 satt krav til revisors uavhengighet. Departementet har i videre i forskriften §§ 17 og 18 satt grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten og grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha.

I følge forskriften § 19 skal den som utfører revisjon skal løpende vurdere sin uavhengighet og oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Kommunelovens krav til uavhengighet

§ 24-4. Revisors uavhengighet ogandel.

Revisor skal være uavhengig og ha godandel.

Departementet kan gi forskrift om krav til revisors uavhengighet ogandel.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisjonen mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende og deres ektefeller eller samboere
- c) revisorens søsken og deres ektefelle eller samboer
- d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap.
- d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren.
- e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven § 218.

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

§ 18 pkt. a og b: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. c: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Pkt. d: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. e: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors uavhengighet og objektivitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tjenester utføres av Agder kommunerevisjon IKS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i>
Pkt. f: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt. g: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Agder Kommunerevisjon IKS opptre som fullmektig for kommunen.</i>
§ 16: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet</i>
§ 17 Revisor tilknytning/ nærstående	<i>Undertegnede har ikke slik tilknytning eller nærstående som har tilknytning til kommunen, dens ansatte eller tillitsmenn som har betydning for min uavhengighet og objektivitet</i>

Krav tilandel og kvalifikasjonskrav for oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Det vises til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 9 mht kvalifikasjonskrav. Jeg bekrefter at jeg fyller kvalifikasjonskravene i § 9 (3) og har godandel.

Tommy Pytten
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 04/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

**SAK 04/23 OMRÅDE REVISOR HAR VALGT FOR
ETTERLEVELSESKONTROLL I 2022**

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 11.11.2022

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 24-9 står det følgande om revisors oppgåve:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvaret for oppgåva er lagt til rekneskapsrevisor og det er i lova lagt opp til ein uttale på utført arbeid med moderat sikkerheit.

Det kjem fram av risiko- og vesentlighetsvurderinga at revisor etter ei samla vurdering har valt ut området kapitalvarer – justering, for kontroll av følgande forhold:

- *Dokumentasjon ved anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2*
- *Dokumentasjon av bruken av kapitalvarer jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3*
- *Tilfredsstillende rutine for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, da det her foreligger inntil 15 års oppbevaringstid, jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3, 3. ledd.*

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalet innan den fristen som lova har satt, 30. juni 2023. Rekneskapsrevisor vil vere til stades i møtet.

Vurdering:

Forenklet etterlevelseskontroll erstattar ikkje den ordinære rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sjåast på som eit supplement. For kontrollutvalets del er

ansvaret avgrensa til å sjå til at det gjennomførast, og halde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderinga, samt resultatata frå kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrkar kontrollutvalets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltninga foregår i samsvar med føresegner og vedtak.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Bykle kommune til orientering.

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL ØKONOMIFORVALTNINGEN 2022 – BYKLE KOMMUNE – RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

1. Bakgrunn

Forenklet etterlevelseskontroll er hjemlet i kommuneloven § 24-9 og angir følgende oppgave til revisor:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko – og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, dere bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30.juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Denne bestemmelsen ble tatt inn i loven da kontroll av økonomiforvaltningen forsvant som fast del av regnskapsrevisjonen etter endring av revisjonsforskriften i 2004. Utvalget som la frem NOU 2016: 4 Ny kommunelov uttalte bla. «Målsettingen med å innta denne oppgaven er å etablere et system i forlengelsen av den finansielle revisjonen, med enkle og jevnlig kontrollen som i større grad kan fange opp betydelige svakheter i sentrale deler av økonomiforvaltningen.»

Det er i forarbeidene presisert dette skal være en oppgave som skal løses med begrenset ressursbruk, og det skal avgis en uttalelse med moderat sikkerhet, i motsetning til revisjonsberetningen som avgis med høy sikkerhet. Denne oppgaven skal ikke være en erstatning for kommunens internkontroll, men kan bidra til å forbedre internkontrollen.

Det er kommunen som juridisk enhet som er vurderingsenhet, da kommunen ikke har noen kommunale foretak, gjelder dette kun kommunen.

2. Økonomiforvaltningen – områder som omfattes av kontrollen

Etterlevelseskontrollen skal rettes seg mot de delene av økonomiforvaltningen som revisor ikke har gjennomgått ved sin finansielle revisjon etter kommuneloven §24-5.

I den finansielle revisjonen skal revisor rette sin kontroll mot den delen av internkontrollen som har betydning for å kunne utarbeide et årsregnskap uten vesentlige feil. I merknadene til kommuneloven §24-6 første ledd, slås det fast at bestemmelsen ikke krever at revisor skal utføre revisjonshandlinger knyttet til den økonomiske internkontrollen, utover det som er nødvendig for å kunne uttale seg om årsregnskapet.

Avgrensning av hvilke områder revisor skal se på gjennom den finansielle revisjonen, innebærer at øvrige områder av den økonomiske internkontrollen skal revideres ved hjelp av forenklet etterlevelseskontroll eller at kontrollutvalget gjennom sitt bestilleransvar ber om en gjennomgang på dette området.

Kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost gir en vid definisjon av økonomiforvaltningen.

Aktuelle områder som kan underlegges forenklet etterlevelseskontroll er:

- Finansforvaltning
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
- Beregning av driftstilskudd til private barnehager
- Andre tilskudd /overføringer til private
- Kontraktsoppfølging

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse eller virkninger. Vurdering av disse forhold faller inn under forvaltningsrevisjon.

3. Risiko – og vesentlighetsvurdering

Vi har i vår risikovurdering tatt for oss de områder som har stor betydning for kommunen, og dens innbyggere og foretatt en overordnet risikovurdering.

Vurderingen er ikke foretatt på samtlige områder, men på de områder vi har vi ansett relevante og aktuelle.

• Selvkost

Dette er de områder som det i lov eller forskrift er fastsatt at gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten. Dette omfatter:

- Renovasjon
- Vannforsyning
- Avløpshåndtering
- Tømming fra slamavskillere

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

- Plan- og byggesaksbehandling
- Oppmåling og matrikkelføring
- Feietjeneste

Beregning av selvkost er fom 01.01.2020 lov- og forskriftsbestemt. Tidligere forelå det kun retningslinjer for hvordan disse skulle beregnes. Det foreligger ingen realitetsendring i hvordan dette skal beregnes sett i forhold til tidligere.

Risikovurdering

Selvkostområder utgjør en betydelig del av kommunen aktivitet. Erfaring fra tidligere år, i de kontroller som er gjennomført, er at det er avdekket få feil. De feil som er avdekket har hatt uvesentlig betydning for kommunens innbyggere.

Vi vurderer det som lite sannsynlig at avvik inntreffer og at avvik kan få ubetydelig / mindre alvorlig konsekvenser.

• **Offentlige anskaffelser**

Kommunen er underlagt lov om offentlige anskaffelser med forskrift. Denne loven skal bidra til effektiv bruk av ressurser. Dette er et komplisert regelverk som stiller krav til kompetanse og kapasitet i kommunen. Årlig foretar kommunen betydelige innkjøp.

Det ble i 2019 gjennomført forenklet etterlevelseskontroll på dette området. Det ble avgitt modifisert konklusjon på kontrollen. Dette ble kommunisert i brev nr. 1/20 til kontrollutvalget.

Risikovurdering

Vi vurderer det som sannsynlig at avvik forekommer og at avvik kan få mindre alvorlig/alvorlige konsekvenser.

• **Finans – og gjeldsforvaltning**

I Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner uttaler utvalget at: «Finans - og gjeldsforvaltningen er et område med potensiell stor risiko, som man lokalt må ha god styring og kontroll med».

Finansiell risiko omfatter alle former for finansiell risiko, slik som kredittrisiko, kursrisiko, renterisiko, likviditetsrisiko osv.

Det fremkommer av kommuneloven at kommunestyret skal vedta et finansreglement som skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen i å ta vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen.

Det er i finansforskriften gitt krav til innhold i finansreglementet. Kommunestyret vedtok i sak 28/16 finansreglement for Bykle kommune. Iht. krav i finansforskriften ble det foretatt en ekstern kvalitetssikring av dette før det ble vedtatt.

Risikovurdering

Det er betydelige midler som forvaltes, deler av finansreglementet var gjenstand for forenklet etterlevelseskontroll i 2020, og det ble ikke avdekket vesentlige avvik.

Vi vurderer det som lite sannsynlig at avvik inntreffer og at avvik kan få mindre alvorlig / alvorlige konsekvenser.

- **Kapitalvarer – justering**
Merverdiavgifts-/ merverdiavgiftskompensasjonsloven med forskrifter

Lovgivningen på dette området er detaljert og krever god kompetanse for å kunne oppfylle alle de krav som er stilt i lovgivningen.

Kommunen har betydelige investeringer i fast eiendom (kapitalvare). Det er i avgiftslovgivningen lagt opp til at kompensasjon / fradrag for merverdiavgift skal gjenspeile bruk av kapitalvaren avgiftsmessig sett. Dette innebærer at ved anskaffelse av en kapitalvare er det stilt krav til hva som må dokumenteres for å sikre at merverdiavgift blir korrekt behandlet ved endret bruk av kapitalvaren, f.eks. at et bygg som er oppført til å benyttes i egen virksomhet (f.eks lokaler til administrasjonen) endrer bruk, en velger å selge dette bygget ut til f.eks. et interkommunalt selskap eller private aktører.

En kan her, om en ikke har all nødvendig dokumentasjon på plass, risikere å tilbakebetale tidligere kompensert / fradragført merverdiavgift.

Risikovurdering:

Området er regulert i merverdiavgifts-/ merverdiavgiftskompensasjonsloven med forskrift. Det er et område som er detaljregulert, og som stiller høye krav til dokumentasjon. Risikoen er liten /fraværende om kommunen har uendret bruk av sine investeringer. Dersom bruk endres (avgiftsmessig sett) kan mangler på området få betydelige konsekvenser beløpsmessig.

4. Tidligere gjennomførte etterlevelseskontroller

2019: Offentlige anskaffelser

2020: Finansforvaltning, finansreglementets kapittel 3 «Retningslinjer for forvaltning av gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler»

2021: Tiltakspakker koronapandemien

5. Område hvor det foretas forenklet etterlevelseskontroll i 2022

Det fremkommer av God kommunal revisjonsskikk RSK 301 for Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen punkt 7:

«Revisor velger ut områder for kontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.»

Etter en samlet vurdering har revisjonen valgt ut området kapitalvarer-justering.

Her vil vi se på etterlevelse av følgende forhold:

- Dokumentasjon ved anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2
- Dokumentasjon av bruken av kapitalvarer, jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3

- Tilfredsstillende rutine for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, da det her foreligger inntil 15 års oppbevaringstid, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2, 3.ledd.

6. Rapportering til kontrollutvalget

Forenklet etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalget innen den frist som loven har satt, 30. juni 2023. Rapportering skjer med kopi til kommunedirektør.

Kontrollen vil bli utført i samsvar med God kommunal revisjonsskikk RSK 301 for Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kristiansand, 11. november 2022

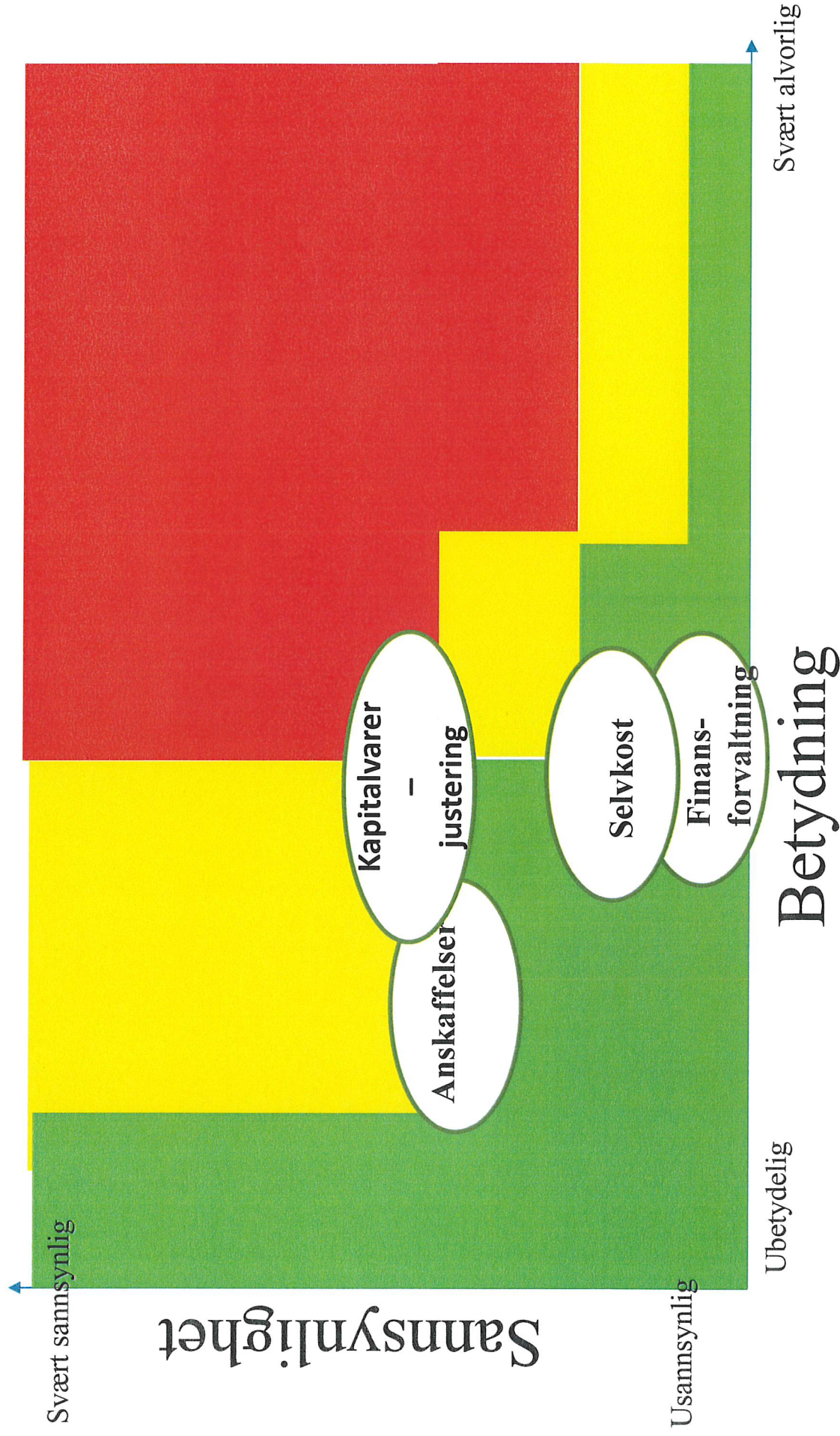
Tommy Pytten
Statsautorisert revisor

Vedlegg:

Vedlegg 1 Oversikt over risiko og vesentlighetsvurdering

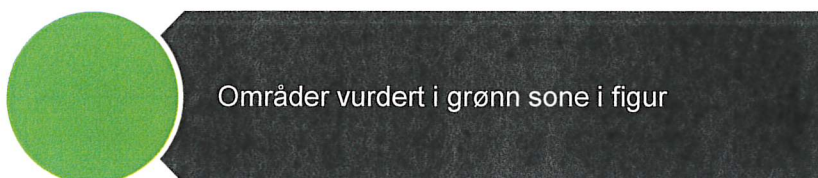
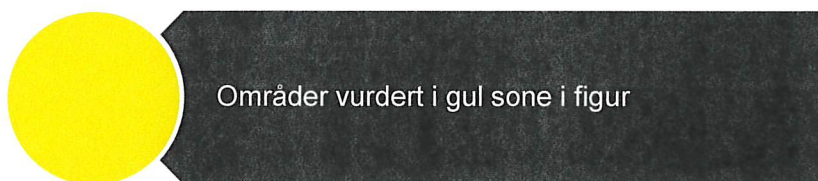
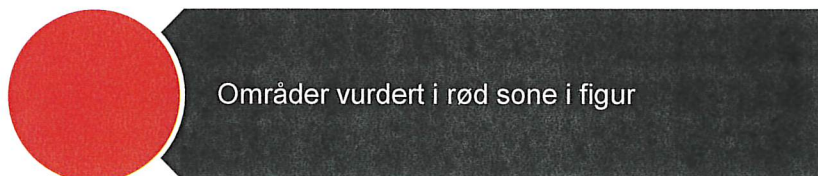
Vedlegg 2 Definisjon av begreper

Kopi: Kommunedirektør

VEDLEGG 2 : DEFINISJON AV BEGREPER

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Valideringsord	Beskrivelse
Ubetydelige konsekvenser	Uvesentlig, ingen som vil henge seg opp i manglende etterlevelse
Mindre alvorlige konsekvenser	Rammer få, eller flere i liten grad
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig
Meget alvorlige konsekvenser	Meget alvorlig, gjelder mange
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt, svært alvorlig. Rammer mange i stor grad

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 05/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 05/23 KONTROLLUTVALETS ÅRSMELDING 2022

Vedlegg:

Framlegg til årsmelding for 2022

Bakgrunn for saka:

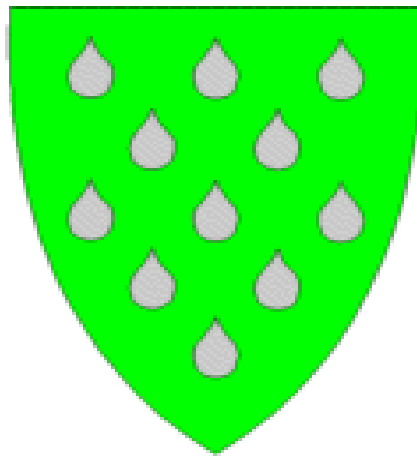
I kommunelova §23-5 står det at kontrollutvalet skal informere kommunestyret om sitt arbeid. Det er etablert ein praksis med å utarbeide ei enkel årsmelding frå kontrollutvalet. Eg har utarbeida eit framlegg til årsmelding som vert lagt fram for godkjenning. Utvalet sender den endelege årsmeldinga vidare til kommunestyret til orientering.

Framlegg til vedtak:

1. Framlegg til årsmelding for 2022 vert vedteken.
2. Årsmeldinga sendes kommunestyret til orientering.

Bykle kommune

Årsmelding frå kontrollutvalet 2022

KONTROLLUTVALET SITT ANSVAR

Kommunestyret har etter kommunelova § 22 det øvste ansvaret for å kontrollera kommunens verksemd. Etter kommunelova § 23-1 vel kommunestyret sjølv eit kontrollutval som skal føre løpande tilsyn på kommunestyrets vegne.

KONTROLLUTVALETS VERKSEMD

Kontrollutvalet sine møter

Utvalet har i 2022 hatt 5 møter og handsama 18 saker. I tillegg kjem 7 referatsaker og orienteringssaker.

Kontrollutvalet sine møter vert halden i kommunehuset i Bykle.

Ressursar til kontrollutvalets arbeid

Kontrollutvalets utgifter i 2022 var budsjettert med kr 75.000.

Til sekretariatstenester var det budsjettert med kr 140.500. Budsjettet for revisjon var kr 751.500 og andre konsulenttenester kr 80 000. Utvalet handsama framlegg til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen i sitt møte 29.09.21 og dette var sendt til kommunen i tråd med forskrifta som seier at framlegget skal følgje med formannskapet sitt framlegg til kommunebudsjett ved kommunestyrehandsaminga.

Kurs og konferansar

Kontrollutvalet var representert på NKRF kontrollutvalskonferanse som i 2022 vart gjennomført digitalt. Dette er ein årleg konferanse som vert prioritert for å halde seg oppdatert på aktuelle tema.

Orienteringar

Kommunedirektøren og/eller kommunedirektørens medarbeidarar har vore invitert til kontrollutvalsmøter for å orientera om saker som utvalet har ynskja å få betre kunnskap og informasjon om. Kommunedirektøren har mellom anna orientert utvalet om

- Rapportering om internkontroll etter kommunelova §25
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon «Psykososialt læringsmiljø i grunnskolen»

Ordførar har vore i møte for å orientera om ordførar og kommunestyrets forventningar til samarbeid og samhandling med kontrollutvalet.

I sitt møte 17.08.22 fekk utvalet ei lengre orientering frå revisor med tema rutinar, saker og system for varsling.

Kontrollutvalet sine oppgåver

Kommunelova § 23-2 seier:

” Kontrollutvalget skal påse at

a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.”*

Kontrollutvalets oppgaver er gitt i kommunelova §23 og i forskrift om kontrollutval og revisjon av 2019, men kommunestyret kan og be utvalet utføre særskilte kontrolloppgaver på sine vegne.

Kommunen forvaltar store ressursar på vegne av innbyggjarane. Omfanget av og breidden i den kommunale tenesteproduksjonen gjer det nødvendig med utstrekkt styring og kontroll av at innbyggjarane får dei tenesta dei har krav på, og at ressursane vert forvalta på ein effektiv måte i samsvar med kommunestyret sine føringar.

Kommunal eigenkontroll er den kontrollen kommunen sjølv gjennomfører i eigen verksemd. Eigenkontrollen i kommunane utføres i hovudsak av kommunedirektørens internkontroll og gjennom arbeidet til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet kan hjå kommunen, utan hinder av teieplikt, krevje ein kvar opplysning, utgreiing eller eitkvart dokument og gjera dei undersøkingar som det finn naudsynt for å gjennomføre oppgåvene.

Kontrollutvalet sine oppgaver ved rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal sjå etter at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Bykle kommune bruker Agder Kommunerevisjon IKS som revisor, og kontrollutvalet meiner at dette er ei god og forsvarleg revisjonsordning.

Ansvarlege revisorar har lagt fram erklæring om uavhengigheit til kommunen.

Revisor orienterer jamleg om saker som vert teken opp med kommunedirektør. Dette vert gjort gjennom nummererte brev eller med munnleg orientering til utvalet.

Kommunerekneskapan for 2021 vart handsama i kontrollutvalet 11.05.2022. Revisjonen gav si revisjonsberetning 19.04.22. På bakgrunn av dette gav kontrollutvalet følgande uttale til kommunerekneskapan for 2021 i tråd med føresegn:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Bykle kommunes årsrekneskap og årsberetning for 2021. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader. Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttale.

Kontrollutvalet anbefalar at kommunestyret godkjenner årsrekneskapan og årsberetninga.

Kontrollutvalet sine oppgaver ved forvaltningsrevisjon

Det er kontrollutvalet som etter kommunelova sine føresegner har ansvaret for at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette går fram av §23-1 som har følgjande ordlyd:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen vert driven på ein måte som ivaretek innbyggjaranes behov på ein best mogleg måte. Forvaltningsrevisjon er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål, og om ressursane forvaltast på ein effektiv måte. Forvaltningsrevisjon vil ha høg nytteverdi, både i utvalets kontrollverksemd, og i kommunens internkontroll og forbetningsarbeid.

Kontrollutvalet vil løpande rapportere resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonar til kommunestyret, samt sjå til at dei vedtak som kommunestyret fattar ved handsaminga av forvaltningsrevisjonsrapportar har blitt følgt opp.

Vedteken plan for forvaltningsrevisjon Bykle kommune 2020-2023:

<i>Prioritet</i>	<i>Tema/sector/selskap</i>	<i>Aktuelt for forvaltningsrevisjon</i>
1.	<i>Oppvekst</i>	<i>Barnevern – tilsyn og oppfølging</i>
2.	<i>Oppvekst</i>	<i>Barnevern – saksbehandling og internkontroll</i>
3.	<i>Oppvekst</i>	<i>Grunnskole – psykososialt læringsmiljø/trivsel i skolen</i>
4.	<i>Tillitsskapende forvaltning</i>	<i>Internkontroll – avvik og avvikshåndtering</i>
5.	<i>Kommunedirektørens stab</i>	<i>Personalforvaltning- arbeidsmiljø, sykefravær (og annet fråværa)</i>
6.	<i>Kommunedirektørens stab</i>	<i>Personalforvaltning – arbeidskraft og kompetanse i uttalte sektor</i>

I sitt møte 28.09.22 handsama utvalet forvaltningsrevisjonsrapport «Psykososialt

læringsmiljø i grunnskolen». Utvalet innstilte følgende til kommunestyret:

Kommunestyret ber kommunedirektør fylgje opp dei tilrådingane som kjem fram i forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykososialt læringsmiljø i grunnskolen».
Kommunestyret ber kommunedirektør gje ei skriftleg tilbakemelding til kontrollutvalet innan 01.03.2023 om korleis tilrådingane i rapporten er fylgd opp.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalets innstilling i sitt møte 20.10.22.

I sitt siste møte i 2022 vedtok kontrollutvalet å bestille eit nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt og vedtok følgende:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge fram prosjektplan i neste møte.

Kontrollutvalet sine oppgaver ved eigarskapskontroll

Etter endringar i kommunelova frå valet 2019, er tidlegare selskapskontroll endra til eigarskapskontroll. Kommunelova § 23-4 har følgjande ordlyd:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Vedteken plan for eigarskapskontroll Bykle kommune 2020-2023:

- *Setesdal IKT*
- *Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS*
- *Bykle og Hovden Vekst AS*
- *Hovden Skigymnas AS*

Hausten 2021 bestilte kontrollutvala i Bykle, Valle, Bygland, Iveland og Evje og Hornnes kommune felles eigarskapskontroll i Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS. Prosjektplanen vart godkjent i møte 24.11.21 og revisjonen tek sikte på å framlegge rapport i løpet av våren 2023.

Forenkla etterlevelseskontroll

Kontrollutvalet handsama sak om etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i sitt møte 16.02.22

Revisor har utført eit attestasjonsoppdrag i samband med Bykle kommunes etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltninga knytt til området tiltakspakker koronaepidemien.

Kontrollutvalet gjorde følgande vedtak:

Kontrollutvalet tar revisors attestasjonsuttale frå forenkla etterlevelseskontroll til orientering.

Øvrige saker

I sitt møte i kontrollutvalet 28.09.22 handsama utvalet «Overordna revisjonsstrategi 2022 Bykle kommune».

Utvalet vedtok følgande:

Kontrollutvalet tar overordna revisjonsstrategi 2022 for Bykle kommune til orientering.

I same møte handsama dei og sak om «Reglement kontrollutvalet» og vedtok:

Kontrollutvalet har ingen merknader til forslag til «Reglement for kontrollutvalet.

Kontrollutvalet si samansetjing

Kommunelova § 23-1 angir bestemte krav til kven som kan veljast som medlemmar av kontrollutvalet.

Minst eit av medlemmene skal vere medlem av kommunestyret og etter ny kommunelov skal det og veljast minst fem medlemmar til utvalet.

Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalets medlemmar i valperioden, men då må heile utvalet veljast på nytt.

Medlemmar og varamedlemmar før 01.09.22:

Medlemmar	Varamedlemmar
Olav Mandt, leiar	Ole Prytz Bruun, 1. vara
Torleiv Mostøl, nestleiar	Olav Mostøl, 2. vara
Thoralf Hildebrandt, medlem	Grete Breivik, 3. vara
Grete Norunn Å Bachmann, medlem	Erik Hanssen, 4. vara
Ragnhild Bjåen, medlem	

Kommunestyret handsama i september sak om fritak og suppleringsval til kontrollutvalet. Utvalets samansetjing vart då slik:

Medlemmar og varamedlemmar **etter** 01.09.22:

Medlemmar	Varamedlemmar
Olav Mandt, leiar	Ole Prytz Bruun, 1. vara
Torleiv Mostøl, nestleiar	Olav Mostøl, 2. vara
Thoralf Hildebrandt, medlem	Grete Breivik, 3. vara
Grete Norunn Å Bachmann, medlem	Bjarte Haugsgjerd, 4. vara
Åsmund Hoslemo, medlem	

Kontrollutvalet sitt sekretariat

Kontrollutvala i Bygland, **Bykle**, Evje og Hornnes, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Iveland, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Sirdal, Valle og Åseral har felles sekretariat gjennom Agder Sekretariat, som er eit selskap danna etter § 27 i kommunelova.

Sekretariatet har 2 tilsette og har kontorstad i Kvinesdal kommune. Fast sekretær for Bykle kommune er Inger Lise Austrud.

Sekretariatet sine oppgåver er fastsett i Forskrift om kontrollutval og revisjon § 7:

«Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.»

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 06/23

Møtedato: 15.02.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 06/23 REVISOR ORIENTERAR

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.